

Vaskiluodon osayleiskaava, OAS-vaiheen lausunnot ja mielipiteet sekä niiden vastineet

Lausunnot

1.	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	1
2.	Liikennevirasto	3
3.	Maalahden kunta	6
4.	Mustasaaren kunta/Kehittämisjaosto	6
5.	Pohjanmaan ELY-keskus.....	6
6.	Pohjanmaan liitto.....	6
7.	Pohjanmaan pelastuslaitos	8
8.	Puolustusvoimat, 2. Logistiikkarykmentti	9
9.	Sosiaali- ja terveyslautakunta	10
10.	Vaasan Vesi.....	10
11.	Varhaiskasvatus	11

Mielipiteet

12.	Bostads Ab Vasaesplanaden 4	12
13.	EPV Alueverkko Oy	13
14.	Fingrid Oyj.....	13
15.	Kaksi asukasta (Vaskiluoto).....	13
16.	Asukas (Vaskiluoto).....	14
17.	Vaasan kantakaupungin asukasyhdistys.....	15
18.	Vaasan opettajien ammattiyhdistys	16
19.	Vaasan ympäristöseura - Vasa miljöförening r.y.	17
20.	Wärtsilä.....	17

Lausunnot

1. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	
Kaavahankkeen valmistelun kannalta tärkeimpiä haasteita ovat asumiseen liittyvien viihtyisyys- ja palvelutavoitteiden asettaminen ja huomioiminen yleiskaavassa siten, ettei alueen koko kantakaupunkia palvelevan virkistysalueen käyttö oleellisesti vaarannu. Sataman ja volyymiltään kasvavan teollisuustoimintojen	Kaavahankkeen yhdeksi tavoitteeksi on asetettu virkistysalueen turvaaminen yhdessä Vaskiluodon eri intressien ja käyttötarkoitusten yhteensovittamisen kanssa, mm. asuminen, virkistys, teollisuus, työpaikat, palvelut ja satamatoiminta. Sataman kehittämistarpeet

laajennustavoitteet sekä liikennemäärien voimakas kasvu alueen sisällä ja kaupungin liittymäalulla tulee asettamaan kaavalle ja sen selvitystarpeelle myös erityisvaatimuksia.

ja toimintaedellytysten turvaaminen huomioidaan kaavatyössä.

Muuttuvan maankäytön johdosta on selvitetty liikeenteellisiä vaikutuksia ja saavutettavuutta sekä liikenneverkon kestokykyä eri kulkumuodot huomioiden niin asutuksen kuin työpaikkatoimintojen näkökulmasta.

Vaikka suunnittelualue on alueellisesti laaja, olemassa oleva rata- ja liikenneverkko sekä erityisalueet asettavat osayleiskaavan toteutukselle reunaehtoja, jotka edellyttävät priorisointeja tulevan käytön suhteen. Vireillä olevien asemakaavahankkeiden johdosta Wärtsilän toimintaedellytysten ja laajennusmahdollisuuksien turvaaminen Reininkatuun rajoittuvilla alueilla on eräs osayleiskaavan tärkeimmistä tavoitteista, mikä ei kuitenkaan saa tuottaa kohtuutonta haittaa olemassa olevalle asutukselle eikä energiatuotannolle varatun alueen toiminnalle. Yleiskaavatyön yhteydessä tulisi tämän johdosta selvittää myös täyttöalueiden laajennusmahdollisuuksia sataman pohjoisosassa (Reininlaituri).

Kaavaluonnoksissa on esitetty satama- ja energiatuotannon täyttöalueita Reininlaiturin länsi- ja pohjoispuolella voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Täyttöalue mahdollistaa yhteensä jopa 26,5 hehtaarin maatäytöt merelle energiahuollon (EN) ja sataman (LS) alueen tarpeita varten. Hankkeet, jotka vaativat täyttöjä meren päälle, vaativat YVA-menettelyä ja vesilain mukaista lupaa.

Kaavahankkeen herkkyyks ja voimassa olevaan yleiskaavaan korkeimman hallinto-oikeuden valituskäsittelyn yhteydessä tehdyt poistot ja niiden perustelut asettavat osayleiskaavan selvitystyölle myös omat erityisvaatimuksensa. Valmistelutyön tässä vaiheessa ELY-keskus katsoo, että valmistelussa/selvityksissä tulisi ottaa kantaa muun muassa seuraaviin kaavan vaikutusten kannalta tärkeisiin seikkoihin:

Kaavatyön aikana on huomioitu Vaasan yleiskaavaa 2030 koskeva korkeimman hallinto-oikeuden valituskäsittely. Vaskiluodon osayleiskaavaa varten tehdyssä luontoselvityksessä on huomioitu KHO:n esiin tuomat asiat.

- Monet olemassa olevat selvitykset saattavat olla osittain vanhentuneita, joten selvitysten kelvollisuus/ajantasaisuutta tulisi arvioida.

Selvitysten ajantasaisuus ja kelvollisuus on arvioitu. Selvityksiä on täydennetty arvioinnin perusteella.

- Hankkeen liikenneselvityksessä tulee huomioida Vaskiluodon oman toiminnan aiheuttaman liikenteen ja pysäköintipaikkatarpeen lisäksi Vaasan yleiskaava 2030 mahdollistaman uudisrakentamisen sekä Laajametsän/Granholmsbackenin suurteollisuusalueen ja Satamatien vaikutukset liikennemääriin ja -virtoihin. Selvityksestä tulee ilmetä myös käytetyt laskentaperusteet.

Liikenneselvityksen liikenne-ennusteissa on arvioitu kaava-alueen liikennetuotoksia maankäytön kehittymisen myötä. Laajametsän/Granholmsbackenin suurteollisuusalueen ja Satamatien vaikutukset liikennemääriin ja -virtoihin on otettu huomioon ja ennusteen laskentaperusteet on esitetty liikenneselvityksessä.

Pysäköinnin osalta noudatetaan Vaasan kaupungin pysäköintipolitiikkaa. Pysäköinnin yleisperiaatteet on myös kuvattu liikenneselvityksessä. Tarkempi pysäköinnin määrittely tapahtuu asemakaavatasolla.

- OAS:ssa esitettyjen selvitysten lisäksi ELY-keskus esittää, että kulttuuriympäristöselvitystä täydennetään Vaskiluotoa koskevalla arkeologisella selvityksellä sekä vedenalaista eliöstöä koskevalla selvityksellä niillä alueilla, joilla tulevalla

Vaskiluodon kulttuurihistoriallinen selvitys on tehty kevään 2019 aikana. Selvitys sisältää myös historiallisen ajan kulttuuriperintökohteiden kartoituksen.

maankäytöllä voi olla vesistöllisiä vaikutuksia. Selvitystarvetta perustellaan muun muassa Kuulahdessa tehdyllä meriuposkuoriaishavainnolla vuoden 2015 kartoituksessa. Laji on LSL:n mukaan rauhoitettu ja on löydetty vain kolmessa paikassa Etelä Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella. Laji on otettava huomioon kaavatyössä eikä sen esiintymisalueella saisi ruopata.

Vedenalaisia selvityksiä ei ole tehty, koska osayleiskaavassa ei ole osoitettu muita täyttöalueita kuin jo asemakaavoitettuja alueita.

Selostuksen mukaan merenrantojen muokkaavia toimenpiteitä ei saa tehdä ilman tarvittavia lupia. Kuulahdessa on lisäksi huomioitava lahdessa eläviä meriuposkuoriaisia eikä niiden olosuhteita saa heikentää ilman ao. viranomaisen lupaa.

- Yleiskaavan tarkkuustaso huomioiden kaavassa tulee selvittää ja osoittaa hulevesien käsittelyn yleisjärjestelyt.

Hulevesiselvitys on tehty talven 2019 aikana. Siinä on selvitetty hulevesien valuma-alueet ja valunnan nykytilanne ja ien tarkoitus edistää ekologista hulevesien käsittelyä yleiskaavan suunnittelussa.

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on kirjattu useita kaavahanketta koskevia selvityksiä, jotka eivät ole ELY-keskuksen käytössä. Osayleiskaavan luonnosvaiheen yhteydessä hankkeen valmistelun kannalta oleellinen selvitysmateriaali tulee toimittaa riittävän ajoissa ELY-keskukselle MRL 9 §:n mukaisen selvitystarpeen ja kaavaratkaisujen arvioimiseksi. Muilta osin ELY-keskuksella ei ole kaavahankkeen tässä vaiheessa huomautettavaa.

Taustaselvitykset toimitetaan ELY-keskukselle.

2. Liikennevirasto

Vaasa–Vaskiluoto -rataosa ja tasoristeykset

Suunnittelualueelle sijoittuu Liikenneviraston hallinnoima Vaasa–Vaskiluoto -rataosa ja kaksi sillä sijaitsevaa tasoristeystä: Niemelä (rata-km 0495+0115, Sinisellä tiellä) ja Sahakatu (rata-km 0495+0614, Sahakadulla). Niemelän tasoristeys on varustettu puomilaitoksella ja toimii erikoiskuljetusreitillä, Sahakadun tasoristeyksessä ei ole varoituslaitosta. Liikennevirastolla on käynnissä tasoristeysten turvallisuuden parantamisohjelma vuosille 2018–2021 johon on valittu valtakunnallisesti 65 tasoristeystä, joiden turvallisuuden parantamista selvitetään (lisätietoja <https://www.liikennevirasto.fi/rataverkko/tasoristeykset/tasoristeysohjelma-2018-2021>). Sahakadun tasoristeys kuuluu parantamisohjelmassa tarkasteltavien tasoristeysten joukkoon. Tarkastelussa on todettu, että Sahakadun tasoristeys on poistettavissa asemakaavan vastaisena. Osayleiskaavatyössä tulee huomioida Sahakadun tasoristeykselle osoitettavat toimenpiteet.

Tasoristeyskysymyksiä on käsitelty Liikenneviraston kanssa pidetyissä palavereissa ja on huomioitu kaavaluonnoksessa.

Liikennevirasto edellyttää, että uusien asuin-, liike- ja työpaikka-alueiden, virkistys- ja vapaa-ajanalueiden yms. suunnittelussa on otettava huomioon niiden mahdollisesti aiheuttama kasvava liikennemäärä radan tasoristeysten yli ja siitä aiheutuva juna- ja liikenneturvallisuuden heikkeneminen. Liikennevirasto

Vaskiluodon liikenneselvityksessä on tarkasteltu maankäytön kehittymisestä aiheutuvia liikenteellisiä vaikutuksia sekä tasoristeysalueiden parantamistoimenpiteitä.

huomauttaa, että osayleiskaavatyön yhteydessä on selvitettävä uuden maankäytön vaikutukset liikenteeseen ja erityisesti nykyisten tasoristeysten turvallisuuteen sekä selvitettävä tarvittavat tasoristeysten parantamistoimenpiteet. Liikennevirasto muistuttaa, että ratalain 28 a §:n mukaan, mikäli tasoristeyksen käyttö lisääntyy merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, tienpitäjän on haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava radanpitäjän lupa. Radanpitäjällä on oikeus liittää lupapäätökseen tasoristeyksen rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ohjeita ja ehtoja. Liikennevirasto ei osallistu lisääntyvän liikenteen johdosta tasoristeysiin tarvittavien toimenpiteiden kustannuksiin.

Osayleiskaavan vaikutukset, ml. liikenteelliset vaikutukset on arvioitu alustavasti kaavan luonnosvaiheessa ja tarkennetaan kaavan ehdotusvaiheessa.

Liikennevirasto huomauttaa, että mikäli nykyisiin Liikenneviraston rataverkolla sijaitseviin tasoristeysiin suunnitellaan muutoksia, tulee niiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioida seuraavat ohjeet ja määräykset koskien mm. tasoristeysnäkemä, varoituslaitteita, tasoristeyksen läheisiä liittymiä, tien linjausta ja risteyskulmaa rataa nähden:

- Trafien määräys Rautateiden infrastruktuuriasajärjestelmä (TRAFI/8591/03.04.02.00/2014, http://www.finlex.fi/data/normit/35207-TRAFI_8591_03.04.02.00_2014_Fi.pdf)
- LVM:n näkemäasetus 65/2011 (<http://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2011/20110065.pdf>).
- Liikenneviraston ohje Tiensuunnittelu tasoristeyksessä 3/2012 (http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf3/lo_2012-03_tien_suunnittelu_web.pdf)
- Muutokset RATOn osaan 9 (https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf4/rato_9_muutokset.pdf)
- Ratateknisen ohjeet (RATO) osa 9 Tasoristeukset (https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf4/rato_9_tasoristeukset.pdf)

Merkitään tiedoksi.

Raakapuun kuormauspaikka

Vaskiluodon liikennepaikalla sijaitsee nykyinen Liikenneviraston raakapuun kuormauspaikka. Kuormauspaikka ei sisälly valtakunnalliseen raakapuun kuormauspaikkojen ja -terminaalien tavoiteverkkoon, joka on esitetty Liikenneviraston selvityksessä Rataverkon raakapuun kuormauspaikkaverkon päivitys-esitys tavoitetilan edellyttämiksi toimenpiteiksi (Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 11/2018, saatavilla: <http://www.doria.fi/handle/10024/153224>). Vaikka kuormauspaikka ei kuulu osaksi tavoiteverkkoa,

Raakapuun kuormauspaikka on huomioitu kaavaluonnoksessa (rautatieliikenteen alue LR).

tulee se nykytiedon mukaan olemaan käytössä, kunnes kuormaustoiminta edellyttää uusia investointeja. Kuormaustapaikan sijoittuminen Vaskiluotoon on huomioitava osayleiskaavassa.

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Liikennevirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on tapauskohtaisesti otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinätorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisusta päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämistä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi.

Melun osalta kaavoituksessa on noudatettava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia melun ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-keskuksen oppaan Melun- ja tärinätorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013) mukaisesti (sisätiloissa hetkellinen maksimimelu yöaikaan alle 45 dB AFmax). Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (Lpr_m) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinävaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdollonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksesta (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa

Liikenneselvityksessä on selvitetty melun ja tärinän leviämistä. Osayleiskaavan kaavamääräyksissä on otettu huomioon melu ja tärinä. Melu- ja tärinätasojen ohjearvot tulee huomioida alueiden ja rakennusten suunnittelussa. Rautatien varressa tärinän ohjearvot tulee huomioida tarkemmassa rakennusten suunnittelussa ja sijoittamisessa.

(esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta:
<http://www.vtt.fi/publications/index.jsp>.

Liikennevirasto muistuttaa, että melun- ja tärinätorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinätorjuntatarve syntyy. Näin ollen Liikennevirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinätorjunnan kustannuksiin.

Liikennevirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Merkitään tiedoksi.

3. Maalahden kunta

Kunta haluaa ottaa esille maakuntakaavassa osoitetun "Sundomin ohikulkutien" pitkäaikaisen merkityksen. Tämä tielinjaus ei koske kaava-aluetta, mutta sillä voi mahdollisesti olla merkitystä yhdyskuntarakennetta ja liikennettä koskevissa kysymyksissä. Maalahti tutustuu mielellään jatkosuunnitteluun.

Maalahden kunnalla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Merkitään tiedoksi.

4. Mustasaaren kunta/Kehittämisjaosto

Kehittämisjaostolla ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa Vaskiluodon osayleiskaavasta.

Merkitään tiedoksi.

5. Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa Vaskiluodon osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Merkitään tiedoksi.

6. Pohjanmaan liitto

Vaasan kaupunki sijaitsee ympäristöministeriön vuonna 2010 vahvistaman Pohjanmaan maakuntakaavan 2030

Merkitään tiedoksi.

alueella. Maakuntakaava on päivitetty kaupallisia palveluita sekä uusiutuvia energiamuotoja koskevilla vaihekaavoilla. Tällä hetkellä laaditaan Pohjanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaavan luonnos oli nähtävillä helmikuussa 2018 ja tavoitteena on, että huhtikuussa 2019 pyydetään lausuntoja kaavaehdotuksesta ja että maakuntakaava hyväksytään keväällä 2020. Vaskiluodon osalta maakuntakaavaehdotus vastaa suurin piirtein kaavaehdotuksen.

Pohjanmaan liitto kyseenalaistaa sen, että osayleiskaavan tavoitevuosi on eri kuin yleiskaavan, kun kaavoituksen tavoitteena on tarkistaa Vaasan yleiskaavaa 2030 osayleiskaava-alueen osalta.

Yksi tavoitteista on, että kaavan tulee edistää Vaasan kaupunkistrategiassa esitettyjä tavoitteita. Olisi hyvä lyhyesti selostaa nämä tavoitteet. Myös tavoite liikennepolitiikan edistämisestä jää epäselväksi, kun ei käy ilmi mitä tai kenen liikennepolitiikka tarkoitetaan. Virkistysalueen turvaamista koskeva tavoite tulisi sen sijaan olla viheraluerakenteen turvaamista.

Vaskiluodolla on suuri merkitys ei ainoastaan Vaasan kaupungille vaan sekä alueellisesti, valtakunnallisesti että kansainvälisesti sataman ja merenkulun osalta. Merkitys lisääntyy, kun Wärtsilä siirtää toimintaansa alueelle. Vaskiluodossa on ainutlaatuinen satamatoiminnan, työpaikkojen ja teollisuuden sekä virkistysalueiden, matkailuelinkeinoalueiden, arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja asumisen yhdistelmä. Tämän tulee olla yksi kaavoituksen lähtökohdista samalla tavalla kuin, että yksi päätavoitteista tulee olla edellytysten luominen sille, että Vaskiluoto myös tulevaisuudessa on monipuolinen ja koko seudulle tärkeä alue.

Myös selvitysten, etenkin liikenneselvityksen ja viheraluejärjestelmän laadinnassa Vaskiluodon asema koko liikennejärjestelmässä ja viheraluejärjestelmässä tulee ottaa huomioon. Nykyaikaisia kulttuuriympäristöjä ja huleveden käsittelyä tulisi myös selvittää.

Pohjanmaan liitto esittää, että VisitVaasa ja Ostrobothnia Australis lisätään muiden osallisten listalle.

Tarkoituksena on laatia oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jonka on tarkoitus vastata nykytilanteessa nopeasti tapahtuviin muutoksiin. Vaikka Vaskiluodossa tapahtuu elinkeinoelämän osalta tällä hetkellä paljon, olisi tavoitevuosi 2030 liian lyhyt aikajänne ottaen huomioon myös laajemmin kaupungin maankäytölliset tavoitteet sekä osayleiskaavalle asetetut muut tavoitteet.

Osayleiskaavan tavoitteet on tarkennettu kaavan luonnosvaiheessa.

Kaavahankkeen yhdeksi tavoitteeksi on asetettu virkistysalueen turvaaminen yhdessä Vaskiluodon eri intressien ja käyttötarkoitusten yhteensovittamisen kanssa, mm. asuminen, virkistys, teollisuus, työpaikat, palvelut ja satamatoiminta. Sataman kehittämistarpeet ja toimintaedellytysten turvaaminen huomioidaan kaavatyössä.

Vaskiluodon asema koko liikennejärjestelmässä ja viheraluejärjestelmässä on otettu huomioon selvityksissä. Nykyaikaisia kulttuurimiljöitä on tarkennettu päivitetystä Vaskiluodon kulttuurihistoriallisesta selvityksestä. Vaskiluodosta on tehty myös hulevesiselvitys. Kaavamääräyksessä on määrätty hulevesien käsittelystä.

Osallisten lista on päivitetty.

<p>Muilta osin Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>7. Pohjanmaan pelastuslaitos</p>	
<p>1. Vaskiluodossa toimii tällä hetkellä neljä toimijaa, joiden vaarallisten kemikaalien teollinen käsittely ja / tai varastointi on niin laajamittaista, että kohteiden valvontaviranomainen Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES, on määrännyt kohteiden ympärille alueen kaavoituksessa huomioitavat konsultointivöhykkeet.</p> <p>Nämä yritykset ovat TUKESn internetsivuilla www.tukes.fi olevan luettelon mukaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvarken ports Ltd, Vaasan Öljysatama. Konsultointivöhyke 0,2 Km (lupalaitos) • Wärtsilä Finland oy, Waskiluoto Validation Center. Konsultointivöhyke 0,5 km (lupalaitos) • North European Oil Trade Oy, Vaasan terminaali. Konsultointivöhyke 1 km (turvallisuusselvityslaitos) • Teboil Oy, Vaasan varasto. Konsultointivöhyke 0,5 Km (turvallisuusselvityslaitos) <p>Suunnitteilla on lisäksi yksi kohde, jonka ympärille muodostunee ns. konsultointivöhyke. TUKESn valvomien laitosten lisäksi kaava-alueella on myös pelastustoimen valvonnan alaisia laitoksia, joissa vaarallisten kemikaalien käsittely ja / tai varastointi on vähäistä edellyttäen ilmoitusta pelastuslaitokselle.</p> <p>TUKES on nimennyt Vaskiluodon satama-alue dominokohteeksi, eli alueeksi jossa vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista voi seurata suuronnettomuus, joka voi levitä laitoksesta toiselle.</p> <p>Pohjanmaan pelastuslaitos on laatinut Öljysatamaa varten pelastuslain suuronnettomuuskohteille edellyttämä ulkoinen pelastussuunnitelma, ja yhdessä toimijoiden kanssa aluetta koskeva turvallisuustiedote.</p> <p>Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan edellä mainitut konsultointivöhykkeet ja ulkoinen pelastussuunnitelma tulee huomioida osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, esimerkiksi kohdassa "Muita osayleiskaavaa ohjaavia ja siihen oleellisesti liittyviä ohjelmia, suunnitelmia ja selvityksiä" sekä luonnollisesti kaavatyössä.</p>	<p>Konsultointivöhykkeet ja suuronnettomuusvaarat on selostettu kaavaselostuksessa ja huomioitu kaavaluonnoksissa.</p>
<p>2. Aluekäyttötarpeiden ja -mahdollisuuksien selvittelyssä on tärkeää selvittää uusi toimija huomioiden, alueen suuronnettomuusvaarallisten kohteiden ja niiden yhteisvaikutuksen vaikutukset osayleiskaavan</p>	<p>Seveso-toiminnoista ja dominokohteista on laadittu selvitykset suuronnettomuusriskeistä Vaskiluodon alueen maankäytön suunnittelua varten kevään 2019</p>

<p>maankäyttöratkaisumahdollisuuksiin. Selvitykseen on tarpeen liittää vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvät riskit ja onnettomuusseuraukset. VAK, maantie, rautatie ja meri.</p> <p>Pelastuslaitoksen näkemykseen mukaan, osayleiskaavoituksen tueksi tarvitaan tietoa alueen suuronnettomuusriskeistä ja -seurauksista. Pelastuslaitos katsookin, että on selvitettävä suuronnettomuusvaarallisten kohteiden yhteisvaikutuksen, VAK huomioiden, vaikutus Vaskiluodon maankäytön suunnitteluun. Selvitystarve voisi todeta OASn kohdassa "Selvitystarve" ja ao. kohdan "Liikenneselvitys" osalta täsmennetään VAKIIa.</p>	<p>aikana. Vaarallisten aineiden kuljetukset (VAK) on huomioitu suuronnettomuusriskiselvityksessä.</p>
<p>3. Kallioon louhittujen öljysäiliöiden ja siihen johtavan ajorampin osalta viitataan pelastuslaitoksen lausuntoon 12.10.2018 Ak1091 Smart Technology Hub yritysalue 1 yhteydessä.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>4. Pelastuslaitos pitää riskimielessä hyvänä, että suuronnettomuusvaarallinen kohde, toisen vireillä olevan kaavahankkeen (ak1091) myötä, siirtyy pois kaupungin keskustan tuntumasta. Tärkeää on, esimerkiksi juuri tässä Vaskiluoto 2040 osayleiskaavahankkeessa, huomioida ak1091 kaavahankkeen vaikutukset ympäröivään maankäytön suunnitteluun, toimijan tulevaisuuden tarpeet huomioiden erityisesti vaarallisten kemikaalien osalta.</p>	<p>Asemakaavan 1091 vaikutukset ympäröivään maankäytön suunnitteluun on otettu huomioon osayleiskaavatyössä mm. suuronnettomuusriskejä koskevassa selvityksessä.</p>
<p>8. Puolustusvoimat, 2. Logistiikkarykmentti</p>	
<p>2. Logistiikkarykmentti puolustusvoimien alueellisena edunvalvojana ei näe omalta osaltaan estettä kaavan jatkotyölle.</p> <p>Rakennus- ym. töitä tehtäessä tulee huomioida alueella ja läheisyydessä mahdollisesti olevat kaapelilinjat. Mahdollisten puolustusvoimia palvelevien kaapelilinjojen sijainti tulee selvittää hyvissä ajoin, vähintään kymmenen (10) työpäivää ennen aiottua rakentamista Suomen Turvallisuusverkko Oy:ltä (STUVE), jolta on myös pyydettävä kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyen lausunto.</p> <p>Jatkotyöskentelyssä toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvien olemassa olevien kaapelireittien siirtojen, kaapeleiden rakentamisen aikaisten suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

<p>9. Sosiaali- ja terveyslautakunta</p>	
<p>Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää Vaskiluodon osayleiskaavaa tärkeänä kehittämishankkeena. Osayleiskaavaan kehittämisessä olisi tärkeää huomioida myös monipuoliset asumisratkaisut, jotka tarjoaisi mahdollisuudet asumiseen sekä vuokra- että omistusasunnoissa eri väestöryhmille.</p> <p>Tärkeätä olisi myös huomioida liikkumista tukeva, esteetön, valaistu, yhteisöllisyyttä ja viihtyvyyttä ja turvallisuutta luova ympäristö joka tukee meitä kaikkia elinkaaren eri vaiheissa.</p>	<p>Kaavoituksen tavoite on luoda edellytykset monipuolisille asumisratkaisuille. Tarkempi suunnittelu asumisratkaisujen muodoista ja asuntotarjonnasta kuitenkin tapahtuu asemakaavatasolla tapahtuvan suunnittelun kautta.</p>
<p>Vaskiluoto on alueena monimuotoinen yhdistämällä erityisesti teollisuuden, asumisen ja virkistymisen. Tulevaisuudessa teollisuuden ja asumisen kasvaessa liikenteen ja pysäköinnin sujuvuus tulee taata unohtamatta virkistys- ja liikuntamahdollisuuksia. Vaskiluodon viheralue, kuntorata ja hiihtolatu toimivat myös keskustan ja muiden lähialueiden asukkaiden ja oppilaitosten liikunta- ja virkistymispaikkana ja "keskustan keuhkoina".</p>	<p>Kaavahankkeen yhdeksi tavoitteeksi on asetettu virkistysalueen turvaaminen yhdessä Vaskiluodon eri intressien ja käyttötarkoitusten yhteensovittamisen kanssa, mm. asuminen, virkistys, teollisuus, työpaikat, palvelut ja satamatoiminta.</p>
<p>10. Vaasan Vesi</p>	
<p>Niemeläntien varteen tulee varata asutukselle tilaa molemmin puolin, jotta infran rakentaminen ja käyttö olisi teknistaloudellisesti järkevää.</p>	<p>Niemeläntien varrelle on osoitettu alueita asumiselle ja palveluille.</p>
<p>Vaasan Veden vesihuollon johdot tulee sijoittaa katualueille tai kaupungin omistamille maa-alueille, ei rannan ja kiinteistöjen väliin.</p>	<p>Osayleiskaava mahdollistaa johtojen sijoittelu katualueille, tarkempi sijoittelu ratkaistaan asemakaavassa.</p>
<p>Landian (Wasa ja Tropic) alueet tulee "tiivisrakentaa". Samalla Vaasan Vesi siirtää runkovesijohtonsa pois "Wasalandian" hallinnoiman tontin alueelta ja rakentaa kiertojohtoja nykyisille katualueille.</p>	<p>Entisen Wasalandian alueelle on osoitettu asuinkerrostalojen alue (AK) ja keskustatoimintojen alue (C), joka mahdollistaa alueen tehokkaan rakentamisen.</p>
<p>"Wärtsilän" alueella tulee ottaa huomioon Vaasan Veden nykyiset johdot ja löytää niille rakentamisen seasta uudet sijainnit. Alueesta lausuttu erikseen ak 1091/11.10.2018 yhteydessä.</p>	<p>Johtojen tarkemmat paikat ratkaistaan asemakaavassa.</p>
<p>Vaskiluoto on todennäköisesti tärkeä kiintopiste myös Sundom/Myrgrundin kaavoituksen aiheuttaman vesihuollon toteuttamiselle. Olemassa oleville, katualueiden ulkopuolisille, Vaasan Veden vesihuollon johdoille tulee turvata olemassaolo asemakaavavaiheessa rasitealueilla. Vaasan Vesi joutuu suurentamaan olemassa olevien linjojen kapasiteettejä Vaskiluodon kehityksen mukaiseksi.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

11. Varhaiskasvatus

Alueelle ei ole järkevää rakentaa päiväkotia koska sen pitäisi olla vähintään neljän ryhmän suuruinen. Todennäköisesti lapsimäärä ei kuitenkaan alueella tule olemaan niin suuri, että näin suurta päiväkotia olisi alueelle järkevä rakentaa. Riittävä paikkamäärä tulee turvata keskustan alueelle.

Laivakadulle on suunniteltu 150 paikkainen päiväkotitai selvitetään mahdollisuutta käyttää Wärtsilän vapautuvia tiloja. Ravilaakson alueelle on myös kaavoitettu 150 paikkainen päiväkotitai.

Kun nämä toteutuvat, ne kattavat myös Vaskiluodon tarpeet.

Ruotsinkielisten lasten osalta tilanne selvitetään Uusimetsän päiväkodin (Gerby) valmistuttua.

Suomenkielinen perusopetus:

Suomenkielisen perusopetuksen näkökulmasta Vaskiluodon osayleiskaavan valmistelussa huomioon otettavia asioita ovat koulutilojen riittävyys keskustan alueella sekä liikenneyhteydet. Vaasan kaupungin kaavoitusosaston ennusteen mukaan Vaskiluodon asukkaiden määrä tulee kasvamaan nykyisestä 350 asukkaasta 2400 asukkaaseen vuoteen 2030 mennessä,

1. Keskustassa alakoulun (1-6.lk:t) koulutilat riittävät näillä näkymin, koska Keskuskoulussa on reservitilaa tällä hetkellä.
2. Keskustan koulukampuksen suunnittelussa tulee varautua siihen, että yläkouluikäisten koulupaikkoja on riittävästi keskustassa. Kun keskustan koulukampus valmistuu, myös yläkoulun paikat tulevat riittämään.

Liikenneyhteyksiä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon sekä koulumatkojen turvallisuus että riittävät joukkoliikennepalvelut kouluikäisille lapsille.

Ruotsinkielinen perusopetus:

Jos alueelle muuttaa ruotsinkielisiä perheitä tai kaksikielisiä perheitä jotka valitsevat ruotsinkielisen perusopetuksen, oppilaspaiikkoja ei ole riittävästi.

Vaskiluodon alue kuuluu Vasa Övningsskolanin oppilaaksi ottoalueeseen, mikä lisää koululle paineita. Vikingan koulun tilat eivät tällä hetkellä riitä palvelemaan Vaskiluodon alueen asukkaita.

Osayleiskaavaluonnoksessa ei ole osoitettu paikkaa päiväkodille. Päiväkotitai ja muu julkinen palvelu on kuitenkin mahdollista sijoittaa keskustatoimintojen alueelle entisen Wasalandian itäpäässä, mikäli tarkemmassa suunnittelussa katsotaan se tarpeelliseksi.

Osayleiskaavatyössä on nähty tärkeänä, että alueen lähipalvelut tulisi kerätä kaupunkiosakeskukseen, jolloin myös turhaa liikennettä Vaskiluodon ja keskustan välillä voidaan pienentää. Osayleiskaavan mahdollistama väestönkasvu mahdollistaa arviolta yli 100 0-6 vuotiasta, ja lisäksi päiväkotitai voisi palvella Myrgrundin alueen tulevia asukkaita, kun alue aikoinaan lähtee rakentumaan. Päiväkodin tarve voi kuitenkin tulla vasta lähempänä kaavan tavoitevuotta 2040, joten siihen asti todennäköisesti tarvitaan lähinnä keskustan päiväkodeista tilaa myös vaskiluotolaislapsille.

Merkittään tiedoksi.

Merkittään tiedoksi.

Mielipiteet

12. Asunto Oy Vaasanpuistikko 4	Vastine
<p>Yhtiö pitää Vaskiluodon kehitystä myönteisenä asiana. Elinvoimainen ja kasvava kaupunki on kaikkien etu. Samalla yhtiö haluaa ilmaista vakavan huolensa Vaskiluodon kehittämisen vaikutuksista Vaasanpuistikon ja Koulukadun liikenteeseen. Jo nykyiset liikennemäärät aiheuttavat merkittäviä meluhaittoja (etenkin raskas liikenne) ja pölyä, vaikeuttavat tontilta ajoa sekä aiheuttavat epävarmuutta tai suoranaista vaaraa kävelijöille ja pyöräilijöille. Ruuhka-aikana autolla ajo yhtiön tontilta on pitkälti toisten autoilijoiden armoilla. Joskus ei oikein tahdo tässä suhteessa löytyä tahtoakaan.</p> <p>Vaskiluodon asukasmäärän lisääntyminen, laajennettu yritystoiminta sekä odotettu laivaliikenteen lisääntyminen Uumajaan lisäävät kaikki osaltaan liikennemääriä. Ilman vakavia toimenpiteitä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen helpottamiseksi ja lisäämiseksi, ongelmat vain lisääntyvät ja näkyvät etenkin Vaasanpuistikon/Koulukadun alussa. Raskaan liikenteen osalta yhtiön mielestä ei ole hyväksyttävä ratkaisu ohjata raskas liikenne kaupungin keskustan kautta myös tulevaisuudessa. Raskasta liikennettä koskevat ongelmat vaatisivat toimenpiteitä myös ilman Vaskiluodon kehittämistä. Raskaan liikenteen haasteita on myös otettu esille kaupungin keskustaa koskevassa strategiassa vuodelta 2012. Elinvoimainen keskusta, joka tarjoaa kaikenikäisille ihmisille mahdollisuuksia kaupunkielämään, vaatii houkuttelevia mahdollisuuksia keskusta-asumiseen. Yksityisautoiluun perustuvat liikenneratkaisut sekä kaiken liikenteen ohjaaminen suoraan keskustan läpi eivät tue tätä. Tämä koskee koko keskustan elinvoimaa ja viihtyisyyttä asuinalueena, ei ainoastaan yhtiön tilannetta.</p>	<p>Vaskiluodon liikenneselvityksessä on huomioitu Vaasanpuistikon ja Koulukadun risteuksen haasteellista tilannetta ja siihen on etsitty ja esitetty ratkaisuja Vaskiluodon toimintojen kehittyessä. Satamatie vähentäisi raskaan liikenteen määriä Vaasanpuistikolla ja keskusta-alueella. Vaskiluodon liikenneverkon suunnittelussa pyritään huomioimaan Satamatien edellytysten vahvistaminen.</p> <p>Muuten Vaskiluodon suunnittelussa pyritään luomaan edellytykset siihen, että ihmiset kulkisivat mahdollisimman paljon kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä, joka myös vähentäisi yksityisautoilua ja henkilöliikennettä mm. keskusta-alueelle.</p>
13. EPV Alueverkko Oy	
<p>EPV Alueverkko Oy (EPA) on osoitettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa MRL 62 §:n mukaiseksi osalliseksi. Tämä on perusteltua, sillä yhtiön omistama 110 kilovoltin sähkönsiirron rengasverkon keskeinen solmukohta ml. sähköasema sijoittuu Vaskiluodon alueelle. Vaasan seudun sähkön syötön käyttövarmuuden ja tulevaisuudessa koko Pohjanmaan kannalta Vaskiluodon alueen siirtoverkon merkitys tulee korostumaan uusiutuvan energian hankkeiden, erityisesti tuulivoimatuotannon rakentuuessa. Lisäksi Vaskiluodon nykymuotoisen sähköntuotannon edelleen kehittäminen edellyttää alueelle vahvoja sähkönsiirtoyhteyksiä.</p>	<p>Merkittään tiedoksi.</p>

EPA:n sähkösiirtoverkko on merkitty sekä vahvistettuun Pohjanmaan maakuntakaava 2030 että vaihemaakuntakaavaan 2 (uusiutuvat energiamuodot). Lisäksi Vaihemaakuntakaavaan 2 on merkitty energiahuollon alue, joka palvelee myös EPA:n sähköasemapaiikkaa.

EPA pyytää kaupunkia informoimaan kaavoituksen etenemisestä.

14. EPV Energia Oy ja Vaskiluodon Voima Oy

EPV Energia Oy antaa mielipiteensä yhdessä Vaskiluodon Voima Oy:n kanssa, joka on EPV -konsernin osakkuusyhtiö. EPV omistaa Vaskiluodossa osayleiskaava-alueella kiinteistöjä ja Vaskiluodon voimalaitoskokonaisuuden, joka on Vaasan kaukolämmön päälämmönlähde. Voimalaitos tuottaa myös sähköä alueelliseen sähkösiirtoverkkoon.

Tarkistustyössä on EPV:n mielestä tärkeää huomioida alueen liikenneyhteyksien edelleen kehittäminen (tiet, rata, meriliikenne), jolla varmistetaan enenevässä määrin biopohjaisten energiantuotannon polttoaineiden toimiva logistiikka. Liikenneyhteyksiä kehitettäessä muistaa toimivien pelustusreittien tärkeys teollisuuskeskittymissä. Lisäksi tarkistustyössä on hyvä huomioida energiantuotannon huoltovarmuusnäkökulma riittävin tilavarauksin. Vaskiluodosta tulisi osayleiskaavatyössä kehittää monipuolinen energiantuotannon keskittymä, joka huomioi sekä nykyiset että tulevat lämmön ja sähkön tuotantotarpeet.

Merkitään tiedoksi.

15. Fingrid Oyj

Osayleiskaavan alueella ei ole Fingridin voimajohtoja, joten meillä ei ole kommentoitavaa kaavan lähtökohdista.

Fingrid Oyj:n voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajalta.

Merkitään tiedoksi.

16. Kaksi asukasta (Vaskiluoto)

1. *Pyöräillen kohti energia- ja ilmasto- ja Vaasa*
Jotta Pohjolan energiapääkaupunki Vaasa on hiilineutraali vuonna 2035, tulee sen myös kehittää aidosti houkuttelevia ja varteenotettavia kevyen liikenteen väyliä. Yksi sellainen voisi olla **Vaskiluodon metsän halki kulkevan pyörätien kehittäminen**, valaiseminen ja ehostaminen siihen

Osayleiskaavan yhtenä tärkeänä tavoitteena on luoda edellytykset kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi. Kaavatyössä on huomioitu toimivan kävely- ja pyöräilyliikenteen verkon edellytykset. Kyseinen kävely- ja pyöräilyliikenteen reitti on osayleiskaavaluonnoksessa

<p>kuntoon, että saaren asukkaan ja työntekijät saadaan auton ratista pyörän selkään.</p>	<p>osoitettu ehdotettuun paikkaan, joka nousi muutenkin valmistelutyössä esille.</p>
<p>2. <i>Houkutteleva joukkoliikenne</i> Myös joukkoliikenteen kehittäminen sopii oivasti ilmastofiksusti ajattelevan kaupungin imagoon. Saaren asukkaat ja uudet työntekijät pitää kannustaa käyttämään joukkoliikennettä enemmän.</p>	<p>Joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen on myös ollut tärkeä tavoite kaavatyössä. Vaskiluodon joukkoliikenneverkkoa on tutkittu liikenneselvityksessä. Väestönmäärän kasvu ja työpaikkojen lisäys alueella parantavat molemmat myös joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.</p>
<p>3. <i>Vanhan miljööön säilyttäminen</i> On tärkeää, että Vaskiluoto jatkossakin on turvallinen paikka asua, urheilla ja virkistäytyä. Alueella asuu paljon lapsiperheitä, joille turvallinen ympäristö ja rauhallinen asuinympäristö on tärkeitä. Esim. rakentamalla Frilundintiestä puistokatu voidaan liikennettä minimoida nykyisiltä asuinalueilta. Puistokaistaleen turvin myös tuleva moderni Smart Technology Hub sulautuu tyylikkäämmin vanhaan tehdasmiljööseen.</p>	<p>Vaskiluodossa sijaitsee useita kulttuuriltaan arvokkaita kohteita, joista yksi on Sokerin alueen RKY-alue. Liikennesuunnittelussa uusilla kaduilla sekä kävely- ja pyöräilyreiteillä minimoidaan liikennemääriä erityisesti asuinalueiden läheisyydessä. Tarkemmassa asemakaavataso suunnittelussa voidaan vaikuttaa tarkempiin katusuunnitelmiin.</p>
<p>4. <i>Virkistysalueiden säilyttäminen Vaskiluodossa</i> Vaskiluoto ei ole vain asuin- ja työpaikka. Se on myös monen kaupunkilaisen paikka virkistäytyä ja harrastaa. Viihtyisä metsäalue ja alueen muut virkistys- ja harrastusmahdollisuudet, kuten uimaranta, kajakkikerho, jalkapallokenttä ja luistinrata, on siis syytä säilyttää, vaikka Vaskiluoto profiloituu teollisuuden huippukeskittymäksi.</p>	<p>Kaavahankkeen yhdeksi tavoitteeksi on asetettu virkistysalueen turvaaminen yhdessä Vaskiluodon eri intressien ja käyttötarkoitusten yhteensovittamisen kanssa, mm. asuminen, virkistys, teollisuus, työpaikat, palvelut ja satamatoiminta. Virkistystoimintojen tarkempi sijoittelu käsitellään asemakaavoituksessa tai muussa tarkemmassa suunnittelussa.</p>
<p>5. <i>Turvalliset liikennejärjestelyt</i> Sataman ja Vaskiluodon uusien teollisuuksien ja yrittäjien myötä Vaskiluodon liikenne tulee kasvamaan. Logistiikka ja liikenne tulee suunnitella turvallisiksi. Yksi ehdotus voisi olla rakentaa tie suoraan Reininkadulta moottoritielle (Sundomiin vievä tie).</p>	<p>Vaskiluodon liikenneselvityksessä on tutkittu saaren yleispiirteistä katuverkkoa, jossa on otettu huomioon olemassa olevat toiminnot sekä uusi maankäyttö. Liikenneturvallisuuden parantamiseksi mm. raskas liikenne on pyritty erittelemään ja keskittämään muusta liikenteestä. Samalla kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä esitetään parannettavaksi. Kaavaluonnoksissa on lisäksi osoitettu uusi yhteys sataman ja Moottorikadun välille Rahtitien kautta.</p>
<p>17. Asukas (Vaskiluoto)</p>	
<p>Kuulahdenkadulla sijaitseva koti, jonka olemme entisöineet sen alkuperäiseen muotoon Pohjanmaan Museon ollessa mukana projektissa. Kohde sijaitsee vuokratontilla. Kohde on Rakennushistoriallisessa selvityksessä luokiteltu R,M,H.</p> <p>Miljöö kokonaisuuden säilyttäminen tärkeä (saunarakennus laitureineen ja sinne johtava vanha kivetys ja päärakennus). Museon mukaan "kulttuurihistorialliseen kokonaisuuteen,</p>	<p>Kohde on merkitty osayleiskaavaluonnokseen AP/S merkinnällä. Lisäksi kohde sijaitsee maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaalla alueella (sk2). Tarkempi tonttijako tehdään vasta asemakaavavaiheessa.</p>

päärakennuksen lisäksi, kuuluvat kivirakenteet saunoineen ja laitureineen".

18. Vaasan kantakaupungin asukas yhdistys

4. Yhdistyksemme pitää tärkeänä sataman kehittämistä, logistiikkayhteyksiä Vaasan kautta länteen, länneestä muualle Suomeen ja eteenpäin. Myönteisessä valossa tarkastellaan Wärtsilän suurhanketta ja teollista toimintaa teollisuudelle yleiskaavaan hyväksytyillä alueilla.

Merkitään tiedoksi.

5. Asukasnäkökulmasta tavoitteena on Vaskiluodon metsän säilyttäminen kokonaisuudessaan virkistysalueena, kaavamerkinnällä V, varsinkin kun lähimmät virkistysalueet ovat ylikuormitettuja. Perusteluna Vaskiluodon metsän virkistyskäytölle on kantakaupungin asukkaiden lähivirkistysalueen tarve. Se korostuu, kun Vaasan keskustaa tiivistetään, korkeaa rakentamista lisätään ja liikenne kasvaa. Koulut, yhdistykset ja harrastustoiminta hyödyntävät Vaskiluodon metsää. Vaasan edustan metsällä on myös ilmaa puhdistava vaikutus. Luontoarvoista on pidettävä kiinni.

Kaavahankkeen yhdeksi tavoitteeksi on asetettu virkistysalueen turvaaminen yhdessä Vaskiluodon eri intressien ja käyttötarkoitusten yhteensovittamisen kanssa, mm. asuminen, virkistys, teollisuus, työpaikat, palvelut ja satamatoiminta. Eri toimintojen yhteensovittamiseksi osayleiskaavaluonnoksissa metsä on merkitty virkistysalueeksi (V) Niemeläntien varrella olevia asuinalueita (A) lukuun ottamatta.

6. Vuoden 2016 Luontoselvityksessä ovat alueelta mainittuna mm. karvakirveli, syyälännunherne ja tikankontti. Viimeksi mainitun kasvin kukkiva yksilö on yleensä vähintään 16 vuoden ikäinen. Siksi kasvia on hankala todentaa. (Lähde: Kasvit osa 4, WEILIN+GÖÖS, 2009, s. 120). Syyälännunherne ja karvakirveli ovat olleet vuosittain havaittavissa metsän siimeksessä ja karvakirveli Niemeläntien varrella Segeliä vastapäätä. Vaskiluodon karvakirveli on Suomen ainut luonnonvarainen karvakirvelin esiintymä. Suomen luonnontieteellisessä museossa (LUOMUS, Helsinki) ollaan huolissaan sen kohtalosta (Dosentti Henry Väre, yli-intendentti). Luontoselvitys vaatii tarkennuksia ja suunnitelmia erityisesti ns. direktiivilajeista. Päätöksenteon on perustuttava etukäteisvalmisteluun ja noudattaa luonnonsuojelulakeja.

Vaskiluodon osayleiskaavaa varten on laadittu luontoselvitys vuonna 2016. Suunnittelualan osa-alueelta on tehty aiempina vuosina useita luontoselvityksiä asemakaavojen laadinnan pohjaksi. Esimerkiksi jo vuonna 2004 on Vaskiluodon alueelta tehty yksityiskohtainen kasvillisuus selvitys (Ranta, Pertti 2004: Vaasan kaupungin kasvillisuus selvitykset 2004. Ympäristötutkimus Oy Metsätähti).

Tehtyjen luontoselvitysten perusteella Kaavoitus arvioi, että sen tiedossa on Vaskiluodon luonnonarvojen kannalta arvokkaat alueet ja erityisesti suojeltava lajisto. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavaluonnoksessa on huomioitava alueen luonnonarvot.

Vaskiluodon luontoselvitysten riittävyttä ja mahdollisia lisäselvitysten tarpeellisuutta on arvioitu ELY-keskuksen ja Kaavoituksen välisessä työneuvottelussa kaavatyön aikana. Työneuvottelun perustana on maankäyttö- ja rakennuslain 18 §, jossa on määritelty ELY-keskuksen tehtävät kunnan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämisessä.

7. Asuntorakentamista Vaskiluotoon mahtuu, mutta vain vähäisessä määrin. Haasteita ovat öljysataman ja kemianteollisuuden turvallisuusmääräykset ja erityisesti liikennejärjestelyt Vaskiluodossa ja sieltä kantakaupungin suuntaan, sekä yhteys

Osayleiskaavan tavoitteena on mm. Vaskiluodon kehittäminen yhtenäisenä alueena osana Vaasan kaupunkialuetta ja yhdyskuntarakenteen tiivistäminen. Vaskiluodon keskeinen sijainti keskustan välittömässä läheisyydessä yhdessä saaren eri intressien

lentokentälle, logistiikkakeskukseen Sundomin kautta. Kuten olemme aiemmin todenneet tornitalo ei Vaskiluotoon sovi. Fennon alue on tiensä päässä. Uudisrakentaminen voi esimerkiksi matalana puurakentamisena tulla kysymykseen, kunhan alueen juridiset kysymykset on ratkottu. Myös Wasalandian alue muuttaa muotoa. Voidaan suositella palvelu-, kulttuuri- ja asuntorakentamista.

yhteensovittamisen kanssa osaltaan perustelee asuntorakentamisen määrän reipasta kasvua.

Asuntorakentamisen mahdollisuuksia Vaskiluodon eri alueilla on tutkittu osana osayleiskaavan taustaselvityksiä (Mimmi Koriseva, 2018). Kaavaluonnoksiin on osoitettu uutta asuinrakentamista Niemeläntien päätyyn entisen Fennon ja osittain leirintäalueen alueelle, entisen Wasalandian alueelle sekä Niemeläntien varrelle.

8. Vaasan satamatieasia on ratkaistava. Kestämätön on tilanne, jossa Vaasan läpi ajaa rekkaralli (jopa vaarallisten aineiden kuljetus) ja yksityisautoilu kasvaa. Joukkoliikenne on nostettava suunnittelun kärkihankkeeksi! Mahdollisesti toteutuva Tori Parkin laajennus Vaasanpuistikon alle, ilmeisesti avolouhoksena, on huomioitava kokonaiskuvasa. Tässä yhteydessä on otettava uudelleen keskusteluun tunnelihanke ydinkeskustan alitse, koska liikenne kaupungin läpi on vilkasta ja vaarallista. Kantakaupungin kasvava autokanta, läpikulkuliikenne, Vaskiluodon suunnitelmat, Myrgrundin rakentaminen ja sundomilaisten työssäkäynti Vaasassa muodostuvat ison haasteen, kun Vaasan kauppatorin laidalla on liikennettä rajoittava avolouhosmonttu. Tämä on huomioitava.

Vaskiluodon kehittäminen yhdessä Laajametsän suurteollisuusalueen kehittämisen kanssa asettavat paineita Satamatien yhteydelle. Kaavaluonnoksissa on lisäksi osoitettu uusi yhteys sataman ja Moottorikadun välille Rahtitien kautta, joka helpottaisi ainakin raskaan liikenteen ohjaamista tulevalle Satamatielle.

Vaskiluodon liikenneselvityksessä on huomioitu Vaasanpuistikon ja Koulukadun risteyksen haasteellista tilannetta ja siihen on etsitty ja esitetty ratkaisuja Vaskiluodon toimintojen kehittyessä. Satamatie vähentäisi raskaan liikenteen määriä Vaasanpuistikolla ja keskusta-alueella. Vaskiluodon liikenneverkon suunnittelussa pyritään huomioimaan Satamatien edellytysten vahvistaminen.

Muuten Vaskiluodon osayleiskaavassa pyritään luomaan edellytykset siihen, että ihmiset kulkisivat mahdollisimman paljon kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä, joka myös vähentäisi yksityisautoilua ja henkilöliikennettä mm. keskusta-alueelle.

9. Yhdistyksemme toistaa aikaisemman kantansa nykyisestä leirintäalueesta. Paikka on paras mahdollinen. Sen kehittämiseen pitää laittaa voimavaroja nykyistä enemmän. Spekulaatiot leirintäalueen siirrosta ovat olleet haitallisia alueen laadun nostamiselle. Vaasan yleiskaavan 2030 lainvoiman saaneessa kartassa on vedetty ruksit tekosaarisuunnitelman yli. Muita soveliaita alueita leirintäalueelle ei ole helppo löytää. On mielestämme jatkossakin kehitettävä nykyistä leirintäaluetta.

Kaavaluonnokset mahdollistavat leirintäalueen toiminnan jatkumisen Vaskiluodon pohjoiskärjessä. Alueelle on osoitettu vaihtoehtoista käyttötarkoitusta, mikäli toiminta loppuu tai siirtyy muualle.

10. Wärtsilän suurhankkeessa on korostettava, että ko. alueelta purettavista rakennuksista pakon edessä pois muuttavien asukkaiden oikeudet on huomioitava. Yhteistyössä on etsittävä suotuisat ratkaisut asumiseen joko Vaskiluodossa, jos asukas niin haluaa, tai vaihtoehtoisesti muualla.

Wärtsilän suurhankkeen aiheuttamia muutoksia on käsitelty asemakaavaprosessin aikana.

11. Vaasan opettajien ammattiyhdistys

Vaasan opettajien ammattiyhdistyksellä (VOAY) on sauna ja saunatupa Vaskiluodossa Haukilammentiellä.

Paikka on merkitty osayleiskaavaluonnokseen palvelujen, kaupan ja työpaikkojen alueeksi (P), joka

Rakennus sijaitsee rannalla Aatto Wuorenlinnan huvilan saunarakennuksen vieressä, siitä etelään.

Saunarakennus on valmistunut 1948. Kaupungin kanssa tehtyä tontin vuokrasopimusta on jatkettu määräajoin, viime aikoina viiden vuoden välein.

Saunarakennus palvelee VOAY:n noin 600 jäsenen ja heidän perheidensä vapaa-ajan virkistyspaikkana ympäri vuoden. Rakennusta käytetään aktiivisesti myös koulujen työyhteisöjen tyky-toiminnan tilana. Lisäksi rakennusta käyttävät kokoontumisiinsa monet koulujen tai VOAY:n toimintaa lähellä olevat sidosryhmät.

Kaupungissamme työskentelevän merkittävän ammattiryhmän puolesta toimivana yhdistyksenä esitämme, että tämä jäsenistömme aktiivisesti käyttämä virkistyspaikka säilyy edelleenkin käytössämme ja että voimme jatkaa tontin vuokrasopimusta samoin ehdoin kuin tähänkin saakka.

mahdollistaa saunan jatkamista alueella. Osayleiskaava ei ota kantaa maanvuokrasopimusasioihin.

12. Vaasan ympäristöseura - Vasa miljöförening r.y.

Metsän tuntunsa säilyttänyt Vaskiluodon virkistysalue on erittäin tärkeä virkistysalue keskustan asukkaille ja opetuskohde keskustan kouluille. Alueella on monipuolinen luonto, muun muassa rikas kasvillisuus ja linnusto, joka on säilynyt alueen riittävän suuren pinta-alan ja luonnonmukaisen hoidon ansiosta. Pidämme äärimmäisen tärkeänä, ettei tuleva osayleiskaava kavenna tai pirstoa Vaskiluodon virkistysaluetta.

Vaasan ympäristöseura ja neljä muuta yhdistystä esittivät vuonna 2017 Vaskiluodon virkistysalueella sijaitsevaa kosteikkoaluetta suojeluun. Suojeluesitys ja kohdekuvaus löytyvät osoitteesta <https://web.sll.fi/pohjanmaa/vaasa/Metsiensuojeluesitys>.

Esitämme, että suojeluesitys huomioidaan kaavassa antamalla kosteikkoalueelle kaavamerkinnän SL. Kosteikkoalueelle ei tule ohjata lisää virkistyskäyttöä sen pehmeään ja kulutusherkän maaston takia. Sinne ei myöskään tulisi sijoittaa rakenteita jotka muuttavat alueen vesitaloutta tai puuston luonnontilaa. Kohde tulee myös jatkossa rajata ulos mahdollisesta seikkailupuiston laajentamisesta.

Vaskiluodon osayleiskaavaa varten on laadittu luontoselvitys vuonna 2016. Suunnittelualueen osa-alueelta on tehty aiempina vuosina useita luontoselvityksiä asemakaavojen laadinnan pohjaksi. Esimerkiksi jo vuonna 2004 on Vaskiluodon alueelta tehty yksityiskohtainen kasvillisuusselvitys (Ranta, Pertti 2004: Vaasan kaupungin kasvillisuusselvitykset 2004. Ympäristötutkimus Oy Metsätähti).

Tehtyjen luontoselvitysten perusteella Vaasan kaupungin Kaavoitus arvioi, että sen tiedossa on Vaskiluodon luonnonarvojen kannalta arvokkaat alueet ja erityisesti suojeltava lajisto. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaavaratkaisussa on huomioitava alueen luonnonarvot (MRL 5 § ja 39 §).

Vaasan ympäristöseuran mielipide merkitään tiedoksi.

13. Wärtsilä

Wärtsilä haluaa esittää mielipiteensä Vaskiluodon osayleiskaavan OAS:sta ja tällä tavoin varmistaa, että uuden Smart Technology Hub yritysalueen raskaan liikenteen kuljetukset ml. erikoiskuljetukset voivat toimia häiriöttömästi kaikissa tilanteissa. Wärtsilän tontin sijoittuminen sataman pääliikenneyhteyden

Liikenneselvityksessä ja kaavaprosessin aikana on selvitetty mahdollisia uusia liikenneratkaisuja. Kaavaluonnoksissa on osoitettu uusi yhteys sataman ja Moottorikadun välille Rahtitien kautta. Katuyhteydet suunnitellaan tarkemmin asemakaavalla.

viereen on logistisesti tarkoituksenmukaista. Samaan aikaan se tuo haasteita erityisesti tilanteessa, jossa suuret erikoiskuljetukset eivät mahdu kokonaan kääntymään tontin puolella tai kuljetuksen on odotettava kadulla portin aukeamista. Mikäli tällaiseen tilanteeseen osuu matkustajalaivan saapuminen tai lähteminen, syntyy jonoja ja viivytyksiä. Liikenteen häiriötilanteet altistavat myös onnettomuuksille, koska odottaminen voi johtaa sääntöjenvastaiseen ajokäyttäytymiseen ja riskinottoon. **Osayleiskaavassa tulee pyrkiä matkustajaliikenteen erottamiseen teollisuuden raskaasta liikenteestä mahdollisimman hyvissä ajoin ennen satamaa.** Reininkadun mitoituksessa tulee huomioida tilaa vievät erikoiskuljetusajoneuvot ja niiden kääntyminen Wärtsilän tontille.